

Izšaja vsak četrtletnik. — Cena vsak je K 10.— na leto. — (Za Nemčijo K 12.— na leto.) — Ameriko in druge tuje države K 14.—) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

DOMOLJUB

**GLASILO JUGOSLOVANSKE
: : KMETSKÉ ZVEZE : :**

Štati in dopisje se pošilja: Uredništvo „Domoljub“, Ljubljana, Kapitarjeva ulica. — Naročnina, reklamske in inseratne pa: Upravništvo „Domoljub“, Ljubljana, Kapitarjeva ulica.

Poziv vsem poštenim!

Nova vrsta boljševikov se je kakor povodenj razlila čez Jugoslavijo in ogroža bolj kot vsako boljševištvó obstoj države in življenjski obstanek delavnih stanov, predvsem kmetov. Ti najnevarnejši boljševiki so oderuški kapitalisti, ki izžemajo ljudstvo in državo, to boljševištvó je gniloba v vsaki javni upravi, ki molče podpira to oderuštvo.

Skrajni čas je, da se vsa naša poštena javnost, če ji je res ležeče na obstoju države, z vso močjo zavzame za to, da se ta gniloba do dna in brez ozira izreže iz državnega telesa. Jugoslovanska kmetška zveza je sklenila začeti ta boj po vseh vseh svojih zastopnikih, ki pa morajo za to imeti dovolj dokazanega gradiva. Zato pozivljemo vse dobrohoteče, naj pošljejo natančne podatke o vsakem oderuštvi, ki jim je znano, o vseh očitnih krivicah, ki so jih pretrpeali od strani javne, državne ali vojaške uprave. Le če bodo imeli naši zastopniki dovolj dokazanega gradiva, bodo mogli boj proti oderuškemu kapitalizmu in proti gnilobi v javni upravi uspešno voditi. Podatki naj se pošljejo Jugoslovanski kmetški zvezi v Ljubljani.

Edina močna kmetška organizacija so Kmetške zveze!

V boj proti oderuštvi!

Jugoslovanska kmetška zveza, organizacija naših kmetov, kliče v boj. Vse do zadnjega. Svojim poslancem je naložila, da započno v vseh zastopih najljutejši odpor proti neznosnemu izkoriščanju delavnega ljudstva po denarnih mogotcih. Moč denarja in kapitala je zavladala in neomejeno gospodari kakor še nikoli. Denar in kapital sta brez srca. Edino ta namen imata, da se množita in kopičita. In danes moramo to pribiti: Posestniki denarne moči in kapitala so do zadnjega izgubili vsak čut za pravičnost in zadnjo trohico srca. Svojo gospodarsko premoč izrabljajo do skrajnosti. Danes menijo, je prišla njihova ura. Cene navijajo vsak dan višje, delavno ljudstvo zdihuje pod neznosno draginjo. V svobodni Jugoslaviji smo, pa se zdi, da nekateri, ki imajo oblast v rokah, razumevajo to svobodo v tem smislu, da naj delavno ljudstvo žrtvuje zadnji belč, ki si ga je v potu in znoju izgaralo, na oltar brezčutnemu kapitalu.

Še nikdar ni bil kapital in denar tako nesorazmerno razdeljen, kakor danes. Nekaterniki so si nabrali brez truda in dela milijonsko premoženje; drugi, ki so že imeli milijonska premoženja, so si ga do bajne višine pomnožili. Sedaj vprašujemo: kdaj je še svet videl, da bi si kdo z lastnim pridnim delom mogel pridobiti v nekoliko mescih ali letih milijonsko premoženje. Odkod imajo torej ti brezštevlni vojni in drugi bogataši svoje bogastvo? Odgovarjamo: Te ga lahko pridobljenega brezmejnega bogastva se drži znoj tvojega krvavega dela, delavno, posebno pa znoj tvojega, kmetško ljudstvo! V njemu je nakopičen sad tvojega dela, ki so ti ga krivično odtrgali. Vnebovpijoč greh delajo dan za dnem nad teboj, kmetško ljudstvo, ti brezvestni kapitalisti in denarni mogotci. Javno, pred vsemi državnimi oblastmi, uganjajo dan za dnem najgorostasnejše oderuštvo v najvišji meri. Za nje ni sodnika, zanje ni kazni, zanje ni zakona. Svobodno delajo, kar se njim poljubi. Žive v razkošju in nasladah, delavno ljudstvo se zvija v strahu in pomanjkanju. Drugi delavni stanovi si morejo v skupni sili pomagati. Organizirani so kot en mož, ena volja jih preveva, ena misel jih vodi. Ko se jim zde razmere neznosne, nastopijo vsi kot en mož za svoje zahteve. Svoje zahteve predložijo z grožnjo, da položijo delo v rudokopih, ustavijo promet na železnicah, zavro turbine po tvornicah. Grožnja sama navadno pomaga. Kapital mora kapitulirati pred močjo organiziranega delavstva. Ne trdimo, da izsilijo delavci vsikdar ves pravičen sad svojega dela, iz najhujšega pomanjkanja si pa vendar pomagajo s svojo lastno pomočjo.

Obrtniki si sami določajo ceno svojemu delu. Brez dvoma so tako visoke, da pokrije vse proizvodne stroške. Cene nastavijo in drugi, ki so navezani na obrtne izdelke, jih morajo hočeš nočeš kupovati. Tukaj je v prvi vrsti kmet navezan na to, da kupuje industrijske in obrtne izdelke. Poljedelskega orodja si ne more sama napravljati, stroje mora kupovati od tovarn. poleg tega je navezan na delo raznih obrtnikov. Ali naj naštevamo cene, ki jih mora zato plačevati? Kmetu se krčijo pesti, ko vidi te vnebovpijoče cene, ki kričijo naravnost po maščevanju. Mar pretiravamo? Mar delamo komu krivico? Ali ni to peklensko oderuštvo, če delajo razna podjetja, od katerih mora kmet kupovati, s 300 in več odstotki dobička? Vi kapitalisti vpijete po raznih svojih visokih zaščitnikih in časniških trobilih, da te obtožbe niso resnične? Odprite bilance raz-

nih bank in akcijskih podjetij. Ali vidite, s kakimi milijonskimi dobički delajo? Ne zadovoljujejo se z dva-, triodstotnim dobičkom; že na zunaj izkazujejo 10 do 20. odstotni dobiček. Hujši pa so še oderuški odstotki, ki jih v bilanci prikrivajo. Mlekarice, ki prodajajo mleko par krajcarjev dražje od cene, ki so jo razni nepoklicani uradi v svoji »nedoumni modrosti« nastavili, zapirajo, jih vlačijo po ječah in jih izpostavljajo na sramotni oder v javno zaničevanje. Te veleoderuhe pri bankah in akcijskih družbah pritiskajo ljubeče na srce in jim dajejo vsakršno pomoč in zaščito.

Kam naj to vede? Brez ovinkov in olepšavanja moramo pribiti golo resnico: Državo tirate v propast, ljudstvo v obup. Kaj govorite vi kapitalisti in zastopniki od JDS, to je liberalci, ki šteiete v parlamentu več kot polovico ministrov in nadsto poslancev, kaj govorite vi o boljševiških hujskačih med našim ljudstvom? Kaj obračate hinavsko in zahrbtno pozornost ljudstva na napačna pota, gnjilo rano našem narodnem gospodarstvu pa sramežljivo krijete? Ko ne bi imeli odkrite in prikrite zveze s temi veleoderuhi, tem boljševiškim grobokopi naše države, v vruga, da ne bi moglo 120 poslancev in večina ministrstva preprečiti premišljeno izmozgavanje posebno našega kmetiškega ljudstva po kapitalu in navijavcih cen. Že mesece slišimo o davku na vojne dobičke, naše ljudstvo je sklenilo v tem oziru že nešteto resolucij in vladi nakazilo trdi pot, ki jo naj nastopi proti tem pivjarkam, čakali smo zastopj. Doživeli smo le nečuvenco igro, da davčni uradi brezsrčno, ne pometno in brezmišlno navijajo davčni višek glede osebne dohodnine. Obdavčujejo brez preudarka in brez razsodkov krivično vse male ljudi do zadnjega bajtarja, ki niti toliko ne premore, da bi plačal čevljarja za krpo na raztrganih čevljih. Oderuhi, verižniki in kapitalisti in bogati pohajkovači pa mirno odrajo naprej in nalagajo svoj krivično pridobljeni denar v bankah in akcijskih listinah. Vidite, to je boljševizem, to je upor, to je motenje javnega reda! Sem obrnite oči vi hinavski voditelji JDS. Sem naj obrne oči posebno oni znani, »za javni red tako vneti« podpredsednik deželne vlade dr. Žerjav, ki se ravno sedaj mudi v Belgradu, da pokliče v življenje še eno tako oderuško velepodjetje.

Danes imajo vse naše gospodarsko življenje v rokah banke — veliki denarni zavodi — in akcijske družbe — velika industrijska in trgovska podjetja, ki so zo-

vet večinoma v rokah bank in sličnih podjetij. Banke se dandanes množe kakor jabe po dežju; ravno tako tudi akcijske družbe. Že obstoječe banke in podjetja pa rvišujejo svoj akcijski — deležni — kapital do bajnih višin. In poslušajte: Ne da bi si oderuški posestniki akcijskih — deležnih — listin le s prstom mignili, se množi njih premoženje samo od sebe. Deleži, ki so jih ob postanku podjetja vplačali, imajo kar naenkrat dvakratno vrednost. Deleži — akcije — ljubljanske jadranske banke so stale ob početku 400 K, danes jih prodajajo, to se pravi, če bi jih hoteli prodati, jabe za eno 1200 K. Odkod ta vrednost? Vidiš, kmetstvo ljudstvo, ti si kupovalo proizvode raznih podjetij, ki jih ta banka z denarjem zalaga, in pri tem so te toliko odrli, da je prvotna vrednost 400 K tako visoko poskočila. Poleg tega so seveda voditelji teh podjetij in posestniki akcijskih — oderuško visoke dobičke, ki niso v nobenem razmerju z delom ali s pravičnim zaslužkom. Navedli smo samo en zglede, pa to se vrši povsod pri vseh teh podjetjih.

Pred nekaj meseci se je osnovalo v Ljubljani veliko trgovsko podjetje kot akcijska družba. Ime mu je Impex. Storišni so skupaj ljubljanski vojni dobičkarji in zložili bajno visoko vsoto za to družbo. Sedaj trgujejo. Dobili so izvozno dovoljenje za izvoz prašičev. Kupovali so jih po 16—18 K v Jugoslaviji, prodajali so jih pa v Nemški Avstriji zaklane po 62 K. Tako vsi poročajo dunajski listi. Govori se po Ljubljani, da so pri tem zaslužili okoli enega milijona kron. Kmetstvo ljudstvo strmi in stisni pesti. Ti si garalo, da si izpitalo prešiče, neizmerno delo si položilo v to, sedaj pa pridejo ti denarni mogotci in vtaknejo brez vsakega truga v žep sad tvojega dela. In merodajni krogi ne vidijo v tem brezprimernem oderuštvo nobene protizakonitosti. In glejte: to družbo, ki naravnost mojstrsko dere kmetški stan, priporoča v svojem glasilu nova takozvana kmetška stranka. Temu dejstvu ni treba pristaviti nobenega pojasnila.

Jasno je, da teh vnebovpijočih razmer ne moremo in ne bomo trpeli. V zadnji svoji seji se je Jugoslovanska kmetška zveza bavila s temi nevzdržljivimi razmerami. Pozvala je svoje poslance v resoluciji, ki smo jo v zadnji številki priobčili, da nastopajo z vso ostroostjo po vseh zastopih proti tej kugi, ki pije in sesa dandanes ljudsko kri. Sklenilo se je tudi, da seže po samopomoči. Pri prodaji kmetških pridelkov in živine morajo biti izključeni vsi prekupci, ki sedaj brez truda in dela na kmetov račun bogate. Pa tudi pri nakupu morajo nastopati kmetje organizirani kot celota. Razni verižniki morajo biti izključeni, na drugi strani bodo pa tudi kmetje s silo organizacije izsilili boljše nabavne pogoje. Zato je JKZ. sklenilo, da se morajo po vseh okrajih osnovati velike prodajne in nabavne zadruge, ki bodo združene v veliki osrednji zadrugi. Na vas, kmetje, je, da stvar temeljito premislite in v povoljni rešitvi te velevažne zadeve pokažete svojo gospodarsko in politično zrelost. O tej stvari bomo prihodnjč obširneje govorili.

Iz Kmetških Zvez.

Ormož.

Zapisnik seje Okrajne organizacije SKSZ za ormoški okraj, ki se je vršila v nedeljo, dne 20. julija ob 8. uri dopoldne v hiši Ormoške posojilnice. Navzočih je bilo nad 50 zaupnikov celega okraja.

Dnevni red:

- ustanovitev Gospodarske zadruge;
- poročilo načelnika o važnih strankinih zadevah in sklepi;
- slučajnosti.

V odsotnosti načelnika otvori podnačelnik g. Anton Lukačič sejo s pozdravom na navzoče, predstavi in pozdravi g. nadr. Pušenjaka s prošnjo, da poda navodila in načrt za ustanovitev Gospodarske zadruge.

G. nadr. Pušenjak v obširnem govoru pojasni namen ustanovitve navedene zadruge, dokaže s primeri, da se take zadruge tudi drugod ustanavljajo in že obstoječe z uspehom poslujejo.

Po debati pride do glasovanja, nakar vsi zastopniki z dvigom roke glasujejo za zadrugo.

Predloži in prečita se lista pripravljalnega odbora. Po medsebojnem razmotrivanju se ta lista spopolni tako, da so vse župnije in občine celega okraja po svojih zaupnikih zastopane. Izvoljenim zaupnikom se naloži dolžnost, da do 24. avgusta 1919 nabirajo ude in deleže, ter nabiralne pole predložijo seji okrajnega odbora, nakar se bode sklical občni zbor in volilo načelstvo in nadzorstvo.

Sklene se: Okrajna org. SKSZ odločno protestira proti prenizki določeni eksistenčnega minima za odmero dohodninskega davka. Najnižja vsota za odmero dohodninskega davka naj znaša K 10.000 to pa z ozirom na sedanjne draginjske razmere. Tozadevna vloga se predloži kompetentni oblasti.

Prečita se dopis Narodne vlade oddelek za kmetijstvo, ki vabi na anketo v zadevi zavarovanja živine. Sklene se naj bode zavarovanje obligatorično in pod državno upravo.

K besedi se oglašajo odbornik Ozmeč od Sv. Miklavža, ki poroča in se pritoži čez ormoškega živinozdravnika, češ, da se ne drži takse in preveč računi. Ko je zdravnik prišel k Ozmeču zdraviti živino peš, je računal od komača K 10, drugokrat pa, ko ga je dal Ozmeč pripeljati na svojem vozu, pa je računal 1 K 20 vin. od glave. Sklene se naprositi deželno vlado oddelek za kmetijstvo, da določi pristojbine živinozdravnikov in po občini razglasi.

Zaupnik Peter Zadravec poroča o nezadovoljnosti, ki vlada med kmeti svinjerejci radi tega, ker ne morejo spraviti svinje v denar. Pod staro Avstrijo so izvažali kupci kar cele vagonne svinje na Gornje Štajersko in Nižje Avstrijsko. Sedaj pa kupcev ni, ker je meja zaprta. Znano je, da svinjereja v ormoškem okraju posebno lepo uspeva

in da kmetje priredijo mnogo več svinj kot jih rabijo zase. Ker sedaj kupčije s svinjami stoji, kmetje pa za plačilo vedno več davkov rabijo denar, se je med njimi pojavilo gibanje nezadovoljnosti. Sklene se vloga na vlado.

Na dnevni red pride tudi pritožba kmetovalcev, ki so svoječasnno prodali stari Avstriji seno in slamo, denarja pa še do danes niso dobili. Zopet drugi so plačali seno naprej, pa sena niso dobili in tudi denarja ne nazaj. Sklene se podatke zbirati in na pristojnem mestu nastopiti.

Zaupnik Rojs poroča, da je trgovina z vinom še vedno otežkočena. V Nemško Avstrijo se smejo pošiljati le celi vagoni, kupcev za cele vagonne vina pa ni, oglašajo se le kupci za dva, tri in pet polov. Ker pa naredba določa, da se smejo izvažati le celi vagoni, je trgovina z malimi kupci Nemške Avstrije nemogoča. Sklene se naprositi vlado, da intervenira pri centralni vladi v Beogradu.

Sklene se prirediti shod viničarjev ormoškega okraja, ki se naj vrši skupno s kmetovalci. Kot govornik se govabi tajnik Jugosl. Kmetške zveze v Ljubljani.

G. nadrevizor priporoča, da kmetje pristopijo k Kmetijskim podružnicam in prevzamejo vodstvo sami, ne pa da se dajo voditi od advokatov in notarjev.

Predsednik se zahvali navzočim za obilo udeležbo ter zaključi sejo.

Shod v Mlinšah.

1. Kmetje, zbrani na shodu Kmetške zveze na Mlinšah, dne 20. julija 1919 naglašamo, da je edino v dobičkanosni živinoreji gospodarska moč našega kmeta in hočemo naj Kmetška zveza smatra vprašanja naše živinoreje za eno prvih vprašanj. Skuša naj pravočasno ukreniti vse potrebno, da se zagotovi rentabiliteta naše živinoreje. Uredi naj se v Jugoslaviji notranji promet z živino in kadar se opazi, da v notranjosti sami ni dovolj odjema, da bi se ohranile take cene živini, da je kmetu mogoče vzdržati ravnotežje med dohodki in stroški, naj se poskrbi za izvoz. Merodajni krogi naj uvidijo, da je to vprašanje za našega kmeta veliko bolj resno, kot si to mislijo.

2. Vztrajamo pri že opetovano stavljeni zahtevi, da smejo cepljenje prašičev proti rdečici poleg živinozdravnikov izvrševati tudi drugi, kateri naj se v posebnih tečajih za to usposobijo. Kmetška zveza naj poizve od nepristranskih živinozdravniških krogov za strokovnjaško mnenje, in če ne kaže poveriti cepljenja v obrambo proti boleznim (obrambno cepljenje, raba kulture) drugim kot živinozdravnikom, zahtevamo pa vsaj, da se dovoli cepljenje v slučaju, če žival še oboli (zdravilno cepljenje) s serumom samim. Ker proti uporabi tistega seruma od strani lajkov, ne obstoja noben tihoten ugovor.

Na shod v Kranju

V ponedeljek dne 11. avgusta ob 11. uri dopoldne bo jako važno zborovanje »Kmetске zveze za kranjski okraj« v Ljudskem domu v Kranju. Poročal bo g. poslanec I. Brodar o položaju kmeta. Potem bo razgovor o ustanovitvi »Gospodarske zadruge za kranjski okraj« in volitev pripravljavnega odbora. Zadeva je tako imenitna, da se pričakuje splošna udeležba mož in žena iz celega okraja.

Iz pisarne J. K. Z.

Darovi za »Zagraške pogorelce«. Gospa Ivana Jeglič, Sv. Petra casta 91: šivalni stroj (dobi se istotam). Ivan Brodar, načelnik Jug. Kmetске zveze 200 K, Karel Banton, Dol Laško Štaerski 20 K, Aleš Žaže, Prevalje, Koroško 20 K. Denar izroči tajništvo Jugoslovanske Kmetске zveze, Jugoslovanska tiskarna. Vsem darovalcem iskrena hvala.

Vsaka hiša, v kateri je kak član Kmetске zveze, mora imeti „Domoljuba“, kmetско glasilo.

Obsodba.

Zbor krajevnih Kmetских zvez kamniškega okraja, zbran v Komendi dne 27. julija 1919 obsoja samostojno Kmetijsko stranko kot staro liberalno stranko, za katero ne more iti noben za kmetски stan čuteč kmet.

Kmetje smo navezani tudi na druge stanove v deželi, kakor tudi na našo inteligenco, kar pa nova liberalna stranka odklanja in s tem slepi nekatere kmete po deželi.

Mi takega vodstva ne moremo smatrati normalnim in njegovih del ne resnim. Takih samostojnih strank smo že veliko poznali, ki so pa navadno po prvih volitvah mirno in tiho preminule.

Svarimo vas kmetovalce, da se ne daste begati še tako lepim vabilom v novo stranko, katera ni zmožna življenja in se tesno združite le v svojih krajevnih Kmetских zvezah in tako ne razbijate tako nujno potrebne kmetске edinosti. Kdor sedaj razdira vašo slogo, ne more biti vaš prijatelj.

K o m e n d a, dne 27. julija 1919.

Franc Borc,
zapisnikar.

Ivan Štrcin,
predsednik.

To in ono z Dolenjskega.

Odkritosrčno vam gospod urednik povem, da ni pri nas ljudstvo prav nič zadovoljno z novo državo. S komur se pogovarjam, toži čez neznosne razmere sedanjega časa. Iz pritožb je pozveto, da bo kmet popolnoma uničen, ako bo šlo tako naprej. Obleke in obuvala ni, brez tega pa živeti in delati ne moremo. Kar ima kmet pro-

dati, se vse ceni. Živina in drugi pridelki so vsak dan cenejši, nasprotno pa je usnje in blago za obleke tako drago, da bi moral kmet vsako leto prodati po dva para volov, če bi hotel svojo družino preskrbeti z obleko in obuvalom. Volji se pa ne redijo kakor podgane, treba je čakati po 4—5 let, da so za prodajo. Z davki nas obkladajo, da je groza. Kar po več sto tisoč kron se nam predpisuje, da imamo v hranilnicah, akoravno mi za te prav nič ne vemo. Sedemnajstkratno se nam zaračuna čist donesek zemljišč, brez ozira na to, naj bo gozd posekan, gladna ali grmovje, ki nam ne donša niti vinarja dohodka. Brez ozira na to, da leži tako zemljišče 15—20 let brez vsakega donosa, se prišteva pri odmeri osebne dohodnine 17 kratni čist donos. Je li to pravično? V največjem poljskem delu so nam z silo vzeli konje na posojilo za vojaške namene. Vprašam, je li že kdo slišal kaj takega, da bi se mogli dati konji na posojilo vojaščini? Vrnili so se nam konji kumrni, obtolčeni, da jih skoraj ni bilo poznati. Posoditi so se morali konji z opremo in vozovi, ob vrnitvi je največ konj prišlo brez opreme, ker so jo vojaki pokradli in prodali. Ob vrnitvi konj so vojaki (podčastniki) zahtevali od kmetov, ki so po konje prišli po 20, 50 ali celo 100 K, da naj se jim plača na roko, če hočejo dobiti dobro opremo; kmetje so jim plačali, na kar se jim je dovolilo na kupu izbrati poljubno opremo. Kmet si je res tam izbral opremo v nadi, da je v to opravičen. Kako so bili razočarani, ko se jim je pri oddaji konj povedalo, da je to vojaško blago, na kar se je morala oprema vrniti. Na ta način je bil kmet ob denar in ob opremo in je prignal konja brez opreme domov. Takih in enakih nepravilnosti bi se dalo še mnogo navesti in imamo v to več prič. K temu še pripominjam, da se do danes še nikdo ni zmenil, da bi se dala kmetu za to kaka odškodnina od konj in za opreme. V sedanjih res čudnih razmerah se povprašujemo, kakov bo konec teh zmešnjav, a nikdo nam ne vé pravega povedati. Škatljica žigalic stane 50 vin., do 1 K, kakor dobiš trgovca pri volji. Kilogram soli 2 K in jo dobiš le, če trgovcu še posebej kaj izpod rokava pomoliš. Tobak v večji množini dobi le tak, ki gre k glavnemu založniku ali trafikantu kosit, mlatit ali za kar ga rabi. Vprašujemo javno: Bo li res to še tako šlo naprej? Nima vlada nobene ostre metle, da bi tako in enako nesnago pometla? Toliko hvalisana in željno pričakovana Jugoslavija, kje si svojimi obljubami? Zgani se in začni pometati! Ako dovolite, gospod urednik, prihodnjč še kaj več.

Opomba uredništva. Prosimo, da nam pošljete glede konj in opreme natančne podatke z imeni. Taki gnjlobi v vojaških krogih se bo treba z energijo ustaviti. Kmetje so praveč potrpežljivi in si mislijo: bo že kako. Seveda bo, pa za kmeta ne dobro. Zato je dolžnost vsakogar, da se takoj pritoži pri višji oblasti, dolžnost do sebe pa tudi do države, ker s tem pomaga, da državna oblast temeljito preganja vsako gnjilobo, ki žene državo v propast.

Ženska volilna pravica.

Dopis iz celjske okolice.

Vsakemu svoje, kar mu gre po božji in človeški postavi. To je načelo pravičnosti. Toda jugoslovanski liberalni »demokratje« ne poznajo za naš ženski spol tega načela. Krščanstvo je napravilo ženo enako vredno možu glede dolžnosti in pravice. Listi so poročali o volilni pravici, posebno glede nas, da so nas liberalni demokratje postavili v kot! Zakaj naši »demokratje« nočejo ženi dati volilne pravice?

Zato, ker smo baje (!) premalo izobražene, ker smo ali večina nas je krščanskega naziranja. Ko bi bile manj od krščanskega duha navdahnjene, tedaj bi bile pri vas bolj izobražene. Veste, dragi demokratje, da od nas bi lahko vse volilne glase v votel žep vtaknili, ker bi jih malo bilo. Mestnim gospem in frajlam bi dali volilno pravico, nam kmetским ženam, ki smo štiri leta vodile gospodarstvo na kmetih, pa ne. Dalje bi dali za prvo (kaj pa drugo) poizkušnjo volilno pravico tistim ženam, ki samostojno vodijo kmetско posestvo ali industrijo, trgovino, obrt ali ki so kot strokovne delavke zaposlene v industriji, trgovini ali obrti.

Proti taki drznosti in ponižanju kmetске žene ugovarjamo. Za Jugoslavijo smo smeje glasovati, za poslanca pa ne. Takrat smo bile dovolj izobražene, danes pa ne. Taka je torej ljubezen demokratov do kmeta. Sicer pa se bomo me kmetске žene in mladenke pomenile z demokratariji, kadar bodo zopet kakj Kukovci in Kramerji prirejali J. D. S. shode. Prihodnjč kaj več. — Katarina iz Loznice.

Trnjeva pot.

Nad vse »pravične« velesile v Parizu so na prizadevanje naših italijanskih prijateljev sklenile, da bo celovška okolica z mestom vred glasovala, kam hoče pripadati. Da bo glasovanje »svobodno«, pa mora jugoslovansko vojaštvo mesto in okolico zapustiti in zavzeti novo demarkacijsko črto, ki teče tik pod Celovcem in sicer: Murnovec (Maloška peč), Poljana, do Drave nasproti Skočidola, potem Drava do 1 km vzhodno od Rožeka, potem Vrbsko jezero južno od Vrbe ob Jezeru, sredi Vrbskega jezera Jezernica (Glinica, Vankart, Glangfurt), Glina, Krka do približno 1 km južno od Šentjanža nad Mostičem, potem politična meja okrajnega glavarstva Velikovca čez Speikkožel do Kaspersteina, potem severno od vasi Hrast, zapadno ob železniški progi do vzhodno od Pleštäten in potem južno od cerkve Sv. Magdalene do Košenjaka. Premaknitev se je že izvršila.

Davščina od vrednostnega prirastka.

(Dalje.)

V čem se razlikujejo prenosni, ki so davščine od vrednostnega prirastka oproščeni od onih, ki tej davščini niso podvrženi?

Pri prenosih, ki so davščine od vrednostnega prirastka oproščeni, se ob prvem prihodnjem davščini zavezanem prenosu za izmero davščine vzame za podlago posestna doba od časa oproščene vrednosti prenosa dalje in zot pridobitna vrednost ob času tega prenosa.

Pri prenosih, ki davščini niso podvrženi, si pa pri prvi prihodnji davščini zavezani odtujitvi poprejšnji (od davščine ne zadeti) prenos smatra sploh kot ne obstoječ; posestna doba in vrednostni prirastek se tedaj računata od časa, ko je nepremičnino pridobil poprejšnji posestnik (pri odtujitvah po dedičih tedaj od časa, ko so jo dediči pridobili od zapustnika).

Na primer: 1. Franc Pavšič proda njivo, katero je kupil od dežele Kranjske leta 1910 za 900 K, leta 1918 Janezu Trdina za 2000 K.

2. Andrej Marolt proda njivo, katero je podedoval po svojem leta 1910, umrlem očetu, leta 1918 Antona Brezjar za 2000 K; to njivo je oče kupil l. 1905. za 700 K, tekoma zapuščinske razprave je njiva sodno cenjena na 900 K.

Obe nepremičnini sta bili pridobljeni leta 1910., otujeni pa leta 1918. Od prenosov ob pridobitvi leta 1910. ni bilo treba plačati davščine od vrednostnega prirastka, ker je bil prvi (prenos od dežele Kranjske) oproščen, drugi (prenos potom dedovanja) pa davščini ni bil podvržen. Vrednost obeh nepremičnin ob pridobitvi leta 1910. je znašala po 900 K, ob otujitvi leta 1918. pa po 2000 K. Pri odmeri davščine ob prenosu leta 1918 se vzame za podlago kot pridobitna vrednost v prvem slučaju vrednost njive v času, v katerem je bila pridobljena od dežele Kranjske, torej 900 K; v drugem pa ne vrednost ob pridobitvi iz zapuščine, ampak v času, ko je oče njivo kupil, to je 700 K. Vrednostni prirastek znaša torej v prvem primeru 1100 K in v drugem primeru 1300 K. Kot posestna doba se računa v prvem primeru 8 let, v drugem primeru pa 13 let.

Stranka, ki trdi, da je prenos davščine od vrednostnega prirastka oproščen ali da davščini ni podvržen, mora dokazati, da so izpolnjeni zakoniti pogoji. Stranka more torej že tekoma odmerjenega postopanja odmernemu oblastvu predložiti dokazila, iz katerih je razvidno, da je prenos davščine oproščen oziroma da davščini ni podvržen.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Tedenske novice.

Jugoslavija.

Ministri odstopili. V Beogradu se med seboj kregata predvsem dve najmočnejši stranki: jugoslov. demokratska (pri kateri so tudi naši liberalci) in radikalna, katero vodita Pašić in Protić. Ker se ministriki predsednik Protić nikakor ni mogel razumeti z notranjim ministrom, znanim Pribečevićem in ker so radikalci doslej imeli premalo ministrov, je vse ministristvo podalo ostavko regentu. Naša stran-

ka bi rada delala, ministri se pa rajši kregajo; oderuhi pa naše kmete še naprej odirajo in sicer vedno bolj.

j Volitve. Meseca marca prihodnjega leta bodo v Jugoslaviji volitve v državni zbor in obenem volitve v občinske zastope.

j Za Celovcem Temešvar. V Banatu so imeli naši zasedeno mesto Temešvar. Ker je mirovna konferenca to mesto prisodila Rumunom, so naši mesto izpraznili in z njim precejšen del Banata.

j Državna zastava, modro-bela-rdeča, se mora po naredbi ministrskega sveta izobešati ob slavnostih na vseh javnih državnih poslopih. Druge zastave niso dovoljene.

j Napisji na železniških vagonih. Minister za promet je odredil, da bodo poslej vse železniške lokomotive in vagoni imeli za napis nastopne črke: D Z SHS (Državna železnica SHS).

Domače novice.

d Popravek. V članku: »Kmet je hudič« v 31. št. »Domoljuba« je tiskarski škrat utihotapil dve silno neprijetni pomoti. Prva je ta: Ne 100 kosov opeke je tovarnar računil 700 K, temveč 1000 kosov, kateri njega v resnici stanejo 150 K. Torej pri vsakih 1000 kosih je zaslužil 550 kron. Druga pomota je pri klobukih. Ne sme se glasiti: Trgovci so zaračunili vso staro zalogo klobukov v svojo korist, temveč: trgovci so z acarinili vso staro zalogo klobukov v svojo korist.

d Ali ste tudi kapitalisti? Znano je, da danes najbolj odira kmeta kapitalist, ki dela pri kratkih in primeroma majhnih kupčijah milijonske dobičke. Ti kapitalisti na eni strani silno poceni kupujejo pri nas blago in ga potem potom izvoznice, katere samo oni znajo dobiti (za par desetisočakov jim ni, če je treba dobiti izvoznico), silno drago prodajo v tujini. Na drugi strani pa znajo zunaj drugačno blago ceno kupiti in doma s 500 do 100 odstotnim dobičkom prodajati. Tak kapitalist, ki bo odiral našega kmeta, kjerkoli ga bo mogel, je družba Impex v Ljubljani. Pa glejte! Kmetijski list, glasilo kmetijske stranke, je na prvi strani poln ljubezni in usmiljenja do kmeta, na zadnji strani pa priporoča kapitalistično družbo Impex. Nič čudno: večina voditeljev nove kmetijske stranke je šizila iz liberalno-kapitalistične stranke.

d »Zarukani backi.« S tem prijaznim naslovom obklada socialnodemokratski »Ljudski glas« naše kmete, ki bero »Domoljuba«. In ker »Domoljuba« kot najbolj razširjeni kmetijski list, ki zna tudi navzgor povedati, kaj kmetu ni prav, bero domalega vsi kmetje, zato so po mnenju »Ljudskega glasa« vsi slovenski kmetje zarukani backi. Seveda, ko se bodo puvšili enkrat kmetje izrabljati od socialnodemokratskih boljševikov, kot se je to godilo na Ogrskem žalostnega spomina, potem bodo vsi kmetje najnaprednejše ljudstvo na svetu. Saj se poznamo.

d Znajo pa! »Ljudski glas« je napisal članek z velikim naslovom: Klerikalci pred ljudsko sodbo. Kaj pa je bilo? V jeseni so po socialnih demokratih nahujskani ljudje napadli v Kandiji župana Zurca in ga z grda prizilili k nekim podpisom. Se-

daj so bili ti razgrajaci poklicani pred sodišče, kjer je bil njihov kolovodja Florjančič obsojen, kot se spodobi, in sedaj napiše »Ljudski glas«: »Klerikalci pred ljudsko sodbo«, ker ve, da bravci velikokrat berejo samo naslove. Znajo pa!

d Kako je prišlo do mariborskih vojaških izgrediv? Boljševiška vojaška organizacija je pred nekaj meseci poslala z Dunaja v Maribor invalida Karla Toplaka kateremu je manjkala leva roka. V Mariboru je Toplak, ki je doma iz ptujske okolice in je bil pred vojno nemškutar, organiziral vojaštvo v boljševiškem duhu. Na Glavnem trgu je vsak dan zbiral gručo mladih vojakov, jim delil cigarete in jih vodil v zakotne gostilne, ker so se zbirali boljševiški agitatorji, ter jih tako pridobil za boljševiške ideje. To je delal po vseh mariborskih vojašnicah. Kmalu nato, ko je prišel v Maribor, je bil Toplak sprejet v vojaško pisarno kot službujoči jugoslovanski vojak. Polagoma je navdahnul, posebno nezadovoljne vojake, vse z boljševiškim duhom. Imel je tajne sestanke z mariborskimi socialnimi demokrati, nemškutarji ter Nemci, posebno pa z odpuščenimi železničarji. Obenem se je tudi shajal z odposlanci boljševiške organizacije v Nemški Avstriji in je imel, kar je baje uradno dokazano, zveze tudi z italijanskimi in dunajskimi boljševiki. Tako je došlo do one noči, ko se je pobunilo mariborsko vojaštvo. Mariborski preki sod je obsodil radi pobune možta v boljševiškem duhu dragonca Adolfa Podgubevska iz Loč pri Konjicah in pešca, invalida Karla Toplaka iz ptujske okolice na smrt, dragonca Jakoba Turka iz brežiške okolice pa, ker za časa zločina še ni bil 20 let star, na 10 let ječe, poostrene vsako leto na dan 27. julija s postom, trdim ležiščem in samotnim zaporom. Smrtna kazen nad Podgubevskom in Toplakom se je izvršila v torek 29. julija ob 8. uri zjutraj v artiljerijski vojašnici v Mariboru. Oba obsojenca so zjutraj okoli pol 8. ure prepeljali iz dravske vojašnice v vozu mariborske rešilne postaje ter v spremstvu močnega vojaškega oddelka in 2 častnikov na dvorišče topničarske vojašnice, kjer je bila izvršena smrtna obsodba točno ob 8. uri zjutraj. Obsojenca so ustrelili vojaški pobunjenih vojaških oddelkov, torej ono moštvo, ki se je 23. julija udeležilo vojaške vstaje.

d Začetek fare v šiški. V Spod. šiški je frančiškanski kapitelj ustanovil novo rezidenco in ondi izpostavil tri kapelane: P. Ernest Jenko, predstojnik, P. Feliks Tavčar in P. Mihael Pribožič, kapelana.

d Shod Marijinih družb. Na Veliki Šmaren, 15. avgusta, se vrši na Križni gori pri Ložu shod deklinskih Marijinih družb cerkniške dekanije. Popoludne ob 7. uri zbirališče pri Sv. Ani, nato skupna pobožnost križevega pota proti cerkvi, kjer bo govor in litanije. Naslednji dan ob 5. uri govor, skupno sv. obhajilo in slovesna sv. maša. Shod se vrši ob vsakem vremenu.

d Razne šole v ribniškem okraju. Na prizadevanje poslanca Škulja se ustanove s prihodnjim šolskim letom v Ribnici meščanska šola, v Sodražici vzorna delavnica za izdelovanje lesnih izdelkov, gimnazija v Kočevju pa se posloveni.

d šolske sestre v Repnjah na Gorenjskem otvorijo 15. oktobra t. l. zopet gospodinjstvo šolo. Tečaj bo trajal do 15. aprila. Gojenke, ki žele obiskovati zimski tečaj, naj se priklase do 1. oktobra.

d Bodite pozorni. Po Ljubljani se poškuje sumljivi ljudje, ki skušajo spraviti promet bankovce, ki so žigosani z raznimi neveljavnimi mažarskimi štampiljami. Skušajo predvsem spraviti med ljudi mažarske tisočkronske bankovce. Svarimo pred sprejemanjem takih tisočakov.

d Tiskarna družbe sv. Mohorja je prevelila svoje stroje iz Celovca v varnejše zavetje, v Sinčo ves, Pliberk in Prevalje. Kakor hitro bodo stroji postavljeni, bodo v tiskanjem Mohorjevih knjig nadaljevali.

d Prosta vožnja za invalide. Vojnim invalidom je dovoljeno, da morejo potovati brezplačno po vsi kraljevini. Železniške postaje jim bodo izdajale brezplačne vozne listke, ki se postavijo v račun ministrstvu za socialno politiko.

d Dragocen plen. Finančna straža v Špilju je zaplenila 30. julija dvema tihotapcema, ki sta hrvatska žida, 17 kilogramov zlatnikov. V dveh večjih vrečah sta imela francoske zlatnike po 100 frankov. V manjših vrečah so bili turški, srbski, grški zlatniki in ameriški dolarji. Skupna vrednost se ceni približno nad en milijon kron. Zlato so našli finančni stražniki v Špilju pri preiskavi osebnega vlaka 30. julija zvečer. Eno vrečo so našli v stranišču II. razreda, drugo pa v posodi za surovo maslo. Tihotapca so zaprli.

d Brivci so dražji. Slovenski brivci so oovišali cene svoje brivske umetnosti. Nove dopisnike v Erke. Pozivljam dopisnika Domovine, da dokaže svoje trditve s številkami in da se podpiše s polnim imenom, ker ga drugače smatram za bojazljivca in obrekljivca.

J. L.
d Invalidi kostanjeviškega, krškega in novomeškega sodnega okraja se vabijo tem potom, da se v čim večjem številu udeležijo sesianka, kateri se bo vršil dne 10. avgusta t. l. ob pol 4. uri popoldne v prostorih gostilne g. Bučarja v Kostanjevici. Pomen zborovanja je, čimprej organizirati vojne invalide teh okrajev. Zatorej prizadeti na krov, ker samopomoč nam olajša bodočnost.

d V št. Vidu pri Stični se vrši v nedeljo 24. avgusta orlovski tabor. Udeležijo se tega tabora orlovska zveza iz Ljubljane in vse orlovske zveze iz Dolenjske. Vabimo vse naše ljudi od blizu in daleč, da se udeležijo tega tabora. Pokažimo, da je naša misel in moč velika. Natančnejši program prinese prihodnji Domoljub. — Na zdar! — Pripravljalni odbor.

d Kat. izobraževalno društvo pri Sv. Gregorju uprizori v nedeljo dne 10. avgusta ob 15. uri v dvoran Gregorskega doma F. S. Finžgarjevo »Verigo«. Domačini, posebno pa sosedje uljudno vabljeno!

d Prostovoljno gasilno društvo Sora uprizori v nedeljo dne 10. t. m. ob 15. uri gledališko predstavo »Veriga«. Predstava se dne 15. t. m. ob isti uri ponovi. K obilni udeležbi se najljubneje vabi.

d Romarjem v Glinje se naznanja, da bo mesto romanja v sv. Valentinu šla tudi letos procesija k Sv. Ani in sicer na sv. Roka dan 16. t. m. Odhod procesije ob

7. uri zjutraj iz trziške župne cerkve.

d Umrli je dne 23. julija gosp. Gilbert Fuchs, grajščak na Hribu (fare Preddvorske) in veleposestnik v Kokri in na Jezerskem; bil je previden in pokopan na Jezerskem v družinski grobnici. Bil je sicer Nemeč, pa najplemenitejšega značaja in usmiljenega srca, ki je ljudem drva prodajal po stari, predvojni ceni in mnogim pomagal ter delil obilno miloščino. Naj v miru počival!

d Umrli je Jožef Tratar, posestnik na Lepi gorici pri Trzišču. Pokojni je bil občinski odbornik mokronoške občine ter mnogo let cerkveni ključar cerkve v Pavli vasi. Veliko se je pokojni trudil, da se je cerkev od zunaj in znotraj temeljito prenovila. Bog mu bodi plačnik!

d Nenadna smrt. 31. julija dopoldne je nenadoma postalo slabo vlakovođu državne železnice Francu Legatu v Ljubljani, ki se je moral vvesti na neko klop v Zvezdi, kjer je na mestu umrl.

d Grozna posledice pijančevanja. Na Jesenicah v občini Št. Rupert je v nedeljo 27. julija popivalo v gostilni pri Komarju več fantov, večinoma premožarskih delavcev iz Krmela. Ker jim gostilničar zvečer ni hotel več dati pijače, so navalili nanj, ga pobili na tla ter pretepavali. Gostilničar je v silobranu zagrabil za samokres, usmrtil enega teh fantov, tri druge pa težko telesno poškodoval. Orožniki so druge nasilneže prijeli in jih izročili sodišču.

d Železniška nesreča. 29. julija dopoldne se je na postaji Radenci pri Radgoni zgodila železniška nesreča. Ljutomerski osebni vlak je na zagoneten način skočil s tira ter so se prevrnil 4 vagoni. Težko je ranjena 1 civilna oseba. Vzrok nesreče je neznan. Vlak je imel 5 ur zamude.

d Umorjen orožnik. V Čadramu je v noči dne 27. julija umoril neki Miha Perklič orožnika Tomaža Kobala, doma z Gorenjskega. Sunil ga je trikrat z bajonetom v hrbet. Kobal je bil na mestu mrtev. Zločinec je pobegnil proti Slovenski Bistrici.

d Najden denar. Pred kakimi 14 dnevi se je našlo na poštjem uradu Zagradec nekaj denarja. Kdor ga je izgubil, naj se zglesi istotam.

d Kdo ve, kje se nahaja Franc Mozečič, ki je služil pri 5. polku, II. nadomestna komp.? Naj sporoči »Domoljub«.

Dragod po svetu.

p Odlaganje. Avstrijskim Nemcem je mirovna pogodba, dasi je bila popravljena v njihovo korist in našo škodo, še vedno pretrda. Sedaj so prosili za osemndnevni rok in zopet vložili novo prošnjo, naj se jim pomaknejo meje bolj proti jugu. Italijani bodo seveda navdušeni za to.

p Ogrsko boljševištvo v »franžah«. Ogrski boljševiški paša Bela Kun je odstopil, ker ni bil ne na zunaj ne na znotraj več mogoč. Vlado je prevzela socijalistična stranka.

p Premoženski davek v Italiji. Tudi v Italiji bo in sicer potom kraljevega dekreta uveden premoženski davek, ki ima obsegati vsa premoženja, ki prekašajo 50.000 lir.

p Nova Hindenburgova ofenziva. Sedaj ko so Francozi Hindenburgu odvzeli

sabljo in mu konfiscirali kanon, s katerim je delal pred davnim časom poizkuse v mažarskih jezerih, kako bi v slučaju vojske nabil Ruse je slavni vojskovodja stopil v politiko, prevzel vodstvo nacionalne stranke in bo sedaj delal politične ofenzive namesto vojaških.

p Nemške vojne ladje bodo dvignili. V nasprotju z dosedanjim naziranjem se je ugotovilo, da bo mogoče, pretežno večino nemških vojnih ladij, ki so jih Nemci nalašč potopili, preden bi jih morali izročiti Angležem in Francozom, dvigniti na površje, in sicer še tekom tega leta.

p Koliko je stala svetovna vona? Francoski finančni minister je naznanil državni zbornici, da je stala svetovna vojna 1000 milijard frankov in sicer so izdale ententine države 700 milijard, osrednje vevladisti pa 300 milijard.

Dopisi.

TRZIC.

V nedeljo, 10. t. m. prirede katoliška društva veliko ljudsko slavnost po tem sporedu: Ob 9. uri pozdrav gostov na kolodvoru. Obhod po trgu z godbo. Ob 10. uri sv. maša v župni cerkvi. Pri tej svira jesejska godba. Ob 11. uri shod v »Našem Domu«. — Popoldne ob 3. uri pričetek ljudske veselice na vrtu pri Krvinu. Svirala bo godba, nastopil pevski zbor, šaljiva pošta, v paviljonih se bodo prodajale slaščice, likerji, črna kava, razglednice. Kuhale se bodo tudi znane trziške bržole. — Bratska društva in somišljenike iz okolice vabimo za ta dan na ljudsko slavnost. Prijave gostov je treba naznaniti radi skupnega kosila pravočasno na društvo sv. Jožefa v Trziču. Ob neugodnem vremenu se slavnost preloži na poznejši čas.

VRHNIKA.

Preteklo nedeljo je bil napreden ustanovni krajevni občni zbor »Samostojne kmetijske stranke« v gostilni Mantua. Bilo ni prav nikogar. Čudno ni, kajti kakor čujemo, ima tukaj neki mesar prste vmes, katerega smo si pa kmetije dobro zapomnili. Tudi nele posestniki in tovarnarji igrajo veliko ulogo pri tej — kakor vidite — »samostojni« kmetijski stranki. — Na tabor štajerskih Orlov v Celje je šlo 32 Orlov in 34 Orlic. Med štajerskimi brati smo se počutili izvanredno dobro; odnesli smo mnogo krasnih spominov in trdne volje do dela v prosep orlovske organizacije. Ko smo se vračali skozi Ljubljano, nas je z živžgi in zabavljanjem hotela napasti pijana družal. Vsi navzoči so se zgrazali nad tem »državo ohranjujočim elementom«. Ne čudimo se potem »Slov. Narodu«, če kliče po vislicah, kajti če je le kdo zorel zanje, je ta sprljena »sol Jugoslavije«. Fantov pa naj to nikar ne moti, to je le jasen dokaz, da je bodočnost sigurno Vaša. — Pretekli teden je pisala »Jugoslavija«, da se klatijo po naših gozdovih volkovi. Dotična notica je vzbudila med ljudstvom precej neopravičenega strahu. Resnici na ljubo povemo, da se v naših gozdovih ne nahaja noben volk. Dotično tuljenje pa izvira od dveh fantov iz kolodvora Verd, katera sta bila radi blaznosti od voljakov odpuščena. Kmetije, kar brez skrbi v gozdi!

IZ ZG. TUHINJA.

21. t. m. zvečer smo praznovali na prav lep način 25 letnico mašništva našega g. župnika Ivana Štrukelj. Slabo vreme je žal zabranilo, da bi se slavje vršilo na planem, kot je bilo nameravano. Zadovoljiti smo se morali s staro šolo, ki je bila ozaljšana z zelenjem. Po Ave Mariji so zvonovi slovesno zadoneli. Med četrtturnem zvonjenjem se je zbrala v stari šoli šolska mladina z lampijončki, občinski odbor, pevski zbor in obilo župljanov, nakar se je zavabil domači gospod župnik. Pevski zbor je zapel prav dobro. Nato je bilo oblečeno dekletce res ljubko deklamirala. Zahvalila se je v ime-

an Iseranov za ves trud in vso skrb, ki jo je g. župnik v šestnajstih letih svojega bivanja v župniji posvetil svojim župljanom. Dve drugi deklici pa sta slavljencu izročili 8000 K, nabranih v župniji za nabavo nove monstrance, ki jo je g. župnik že tako iskreno želel. — Na tem mestu bodi povedano, da je naš g. župnik posvečal hiši božji vedno največjo ljubezen. Cerkev ima toliko novega in je tako lepa, da bi bila vredna mesta, ne pa zakotne gorske vasi. V kratkih a tehtnih besedah je potem nagovoril jubilara g. župana in ga v imenu občine proglasil za častnega občana. Gospod župnik se je na to ganjen zahvalil župljanom za njih pozornost in ljubezen, posebno pa še občinskemu odboru za izvolitev v častno občinstvo.

Naj nam vnetega duhovnega pastirja ohrani Bog še dolga leta.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obrestuje po 3% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gospodarski del.

Gospodarska obvestila.

g Tovarna za papir in celulozo se bo ustanovila v Trzihu na Gorenjskem. Osnovna glavica znaša 4 milijone kron.

g Novi bankovci, ki se izdelujejo v Zagrebu in Pragi, bodo gotovi tekom meseca avgusta, tako da bo mogoče meseca septembra vzeti iz prometa večje število kron. Posebna komisija vzame bankovce iz tiskarn in jih izroči Narodni banki, da jih zamenja za krone.

g Tri državna posojila so se najela v Ameriki. Namen je s tem izboljšati našo valuto.

g Izvoz lesa. Na predlog ministra za trgovino in industrijo je ministrski svet v svoji seji z dne 8. t. m. sklenil: 1. Da morajo trgovci z lesom rezervirati v svojih skladiščih 10 odstotkov mehkega in 5 odstotkov hrastovega lesa za potrebo ministrstva za javna dela in da morajo določeni les izročiti ministrstvu na najbližji železniški ali brodovni postaji, kakor hitro to ministrstvo zahteva. Za to oddajo so določene maksimalne cene, in sicer 300 kron za kubični meter mehkega in 420 kron za kubični meter hrastovega lesa. Pri tem se ne gleda na to, ali je les izdelan ali ne. — 2. Izvozniki lesa morajo od vsakega vagona lesa plačati izvozno pristojbino, in sicer za izdelano blago od trdega lesa 500 dinarjev. Za druge vrste izdelke mehkega lesa so določene nižje pristojbine. Lesni trgovci, ki se interesi-

rajo za izvoz lesa, naj se obrnejo zaradi podrobnih informacij na pristojne trgovinske zbornice.

g Nove tovarne sladkorja. Naše poljedelsko ministrstvo si prizadeva, da bi se letos pridelalo kolikor mogoče veliko pese, ker vlada namerava otvoriti več tovarn sladkorja.

g Kako popraviš petrolej? Da petrolejka lepše gori, deni v luč 1 jedilno žlico soli.

g Stalno razstavo strojev bodo otvorile ameriške strojne tvrdke v Belgradu.

g Na državni kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične redni pouk z novembrom t. l. Šola obstoja iz celoletne sadjarske in vinarske ole in iz dveh poljedelskih zimskih tečajev. Prošnje za sprejem, katerim je priložiti krstni list ali domovnico, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško in znanstveno izpričevalo ter izjavo staršev oziroma varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja, je vložiti do 1. oktobra pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu. Prošnje so koleka proste. Natančnejše podatke se na zahtevo vsakemu dopošlje.

g Ustavitev izplačevanja kuponov vseh avstrijskih obveznic in zadolžnic. Ministrstvo financ generalno ravnateljstvo državnih dolgov v Belgradu je zaukazalo, da se takoj ustavi izplačevanje kuponov kakor tudi obresti od amortizovanih obligacij vseh predvojnih in vojnih dolgov bivše Avstro-Ogrske, dokler se ta zadeva o dolgovih mednarodno pravno ne reši.

g Moka. Večja količina moke je došla v Belgrad za ministrstvo za prehrano in obnovo.

g Letoŕnja žetev v naši državi. Po poročilih, ki jih dobiva ministrstvo za poljedelstvo vsak mesec, je stanje žetve prav dobro. Zlasti dobra je pšenica in ječmen v Južni Srbiji. Sadja je bolj malo.

g Bencin. Ministrstvo za prehrano je podvzelo s sodelovanjem vojnega ministrstva nujne korake za prevoz bencina, ki je odšel iz Amerike na Reko.

g Nabava poljedelskih potrebščin. Na seji glavne zveze poljedelskih zadrug je bilo sklenjeno, da se nabavijo iz državnih sredstev za 400.000 funtov šterlingov na Angleškem najpotrebnejši predmeti za poljedelstvo. En funt šterlingov znaša 45 dinarjev.

Junakinja iz Štajra.

Povest. Prevalja ***

(Dalje.)

»Cerkev je v Štajru dosti in na vsakem vogalu lahko najdete Boga in poslušate božjo besedo!« je trdo in železno odkril Hendel in je preko jasnih pomladanskih drevov z roko pokazal čez mestne zidove tja po mestu. Kakor velikanski dragulj se je blestel tam v mestu križ protestantske, šolske cerkve. »Cerkev cerkve! Hodite v luteranske cerkve, ki so prerojene slavno vstale iz katoliških razvalin in trohobnih grobelj! Spoznavajte to novo vero, ki je življenje, ki v njej deluje duh božji, duh

večnega prenovljenja; vaš katoliški nauk je mrtev, je kakor mrtič, v katerem ni življenja, ampak otropenje. In vaša Stefana, s katero dvigate toliko prahu, kaj je bila? Abotnica je bila, ki je iz zgolj hudobije prelomila moje postavo, mučenica svoje lastne nesramnosti!«

Henriku so zagorela lica, kakor da bi nje-mu veljale očetove psovke. »Motite se, gospod,« je glasno rekel. »Ni bila niti hudobna niti nesramna; ako kdo zasluži kazen, jo zasluži oni, ki jo je zapeljal k temu činu in jo spravil v nesrečo, menih.«

»Tako, to mi ti poveš,« je s trdim smehom rekel Hendel. V prsih mu je zaplapolal očen divjega sovraštva kakor lava, ki vre v globokih gorskih brezdnih. »Henrik, Henrik, niti besedice več ne izpregovori za deklico! Spomni se, kaj je bilo večeraj...«

Zaeno z mladim stotnikom se je postavil za deklico tudi ujeti Zeler, ki je od srda ves razvnet zaklical: »Gospod Hendel, za vaše psovke, ki jih mečljete na našo sveto Cerkev, nimam niti besedice, tudi ni treba Cerkvi, da bi jo branil ubog človek, kakor sem jaz, zmagovalna kraljica je, ki je noben satan ne pre-maga, kamoli kak Hendel; toda ne pustim psovati uboge Stefane, ki ste ji storili toliko krivice, ki ste jo tako grozno izdelali; magari, imenujte jo desetkrat abotnico in nesramnico, ne boste omadeževali nje, ampak sebe samega; najplemenitejša dekle je v vsem Štajru, in pa ste hudoben človek, in zares, če bi imel sedaj pri roki eno svojih klin. — krčevito se je hotel izviti svoje roke iz objema obeh strelec — »potem bi ne trdili več, da so moje klinе zanič.«

»Ha, to je dobro. Tako torej misliš? Tako govoriš s štajerskim sodnikom?« je v divjem srdu sopihal Hendel. »Nesramnež, sedaj si pokazal svojo podlost. Albert pridiguje pravičnost, in to so tista dobra dela, ki vodijo k izveličanju: upor, rop in umor! In vam, lopovi, naj odpre cerkve, da boste še naprej v njih sejali zmajovo seme sovraštva in upora — ne, nikdar se to ne bo zgodilo; ne, nikdar, prej me bodo nesli mrtvega na Tabor, kakor do-bite le eno cerkev, vi potuhnjenci, zastrupljevalci in morilci.«

Zeler se je naglas zasmejal. »Zakaj se ta človek tukaj smeje, li ni več pri zdravi pameti?« je vprašal sodnik in je uprl svoje oči v sina. Ta je slepo zrl predse, bled in mračen.

»Smejem se, kar sem se, ker mi je prišlo na misel, kako ste na dan svoje izvolitve govorili o prostosti obeh ver, kako so se vam takrat od same sladkosti cedila usta; ha-ha, sedaj pa ste grenak kakor sama smrt!« je moško kljubujoče odvrnil mladi Zeler. Naokoli je bilo vse tiho. Kaj se mu bo vendar pripetilo! Hendel pa je rekel z globokim, žugajočim glasom, pred katerim trepetajo vsi, ki ga poznajo: »Grenak sem kakor smrt; vseh li, kako grenka je smrt? Si jo li že okusil?«

Z izrazom zaničevanja se je od Zelerja obrnil proč k njegovim trem prijateljem: »Sedaj ste čuli, kaj je rekel, ste li vedeli za njegove hudobne naklepe, ko ste se mu pridružili, ali pa vam je bila neznana njegova hudobija?«

Vsi trije so odgovorili kakor en moč: »Vse smo vedeli, nič ni bilo hudobije pri našem početju. Grenka sila nas je privedla na to pot. Niti lasu nismo hoteli skriviti, gospod, hoteli smo se le postaviti za svojo pravico.«

Tedaj je vzkliknil Hendel: »Lažnjivci! Zeler se je že zagovoril in je povedal pravi vzrok: umoriti ste me hoteli. Taki ste vi, po-božni katoličani. To so stebri cesarstva, če bi verjeli jezuitski tolpi. Morilci in zastrupljevalci so stebri.«

Z roko, ki se je tresla od vznemirjenja, je potegnil čez razbeljeno čelo. Hropeč je nekoliko prekinil, nato je odločno in mirno rekel, kakor da se ni prav nič zgodilo: »Henrik Hendel, štajerski stotnik, pelji te ujetnike v orožarno; vtakni jih v ječo, kjer je bila nekoč zaprta požigalska sodrga. V orožarni pusti kompanijo, k vratom postavi stražo, potem prid nazaj, da se oddahneš. Treba ti je oddiha, ker te čakajo še važne reči. Kaj se bo zgodilo z uporniki, bo odločitveni posvet v mestni hiši. Ne pozabimo pa, da vlada v Štajru preki sod.«

Henrik je v pozdrav povesel svoj meč pred očetom, zajahal je konja in je strelcem na čelu odjahal proti orožarni. Bobnar je zabobnal štajersko koračnico, mogočno so zadonele trobente in so odmevale po prijaznih, s cvetjem posutih pomladnih vrtovih; toda boben je nekako žalostno tožil, in mladi stotnik, ki je tako ponosno sedel na konju, je bil ves otožen in teman. Kot stotnik prvikrat jaha — proti ječi, to mu trga srce... predvednejšim bi se bil naglas smejal in bi bil dal papežnikom seboj v ječo brco s kletvijo vred.

Sodnik Hendel se je podal v mestno hišo za posvet; že je imel sodbo nad uporniki spisano na belem listu v nedrju. Samo dvaintrideset mož je bilo zraven in je posvetovanje trajalo komaj četrt ure. Tako-le je govoril: »Zares mi ne gre za nože, tudi ne za hišo; žal mi je le krasnih petelinov, ki so bili tako mojstrsko urezani v ročaje nožev. Toda, kar je, je. Pa grdobe, ki so zgoraj pustošile, niso toliko hudobni uporniki, kakor preprosta sodruga, neumni siromaki, ki so morda hoteli prodati železo, da si enkrat privoščijo par dobrih grizljezov — ne zahtevam njih uboge krvi, niso prišli sami na to misel, drugi so jih naščuvali.« Nato je nadaljeval: »Znano je, kdo je žuval: to so bili Zeler in njegovi trije tovariši. Ti štirje niso niti oken pobijali, niti pustošili jeklo, marveč so samo hoteli oboroženi udreti v moj grad, da bi me prisilili, da prosim odpuščanja dekle, ki je zasmehovalo mojo postavo, in da jim vrnem cerkve, kužna gnezda. Govoril sem s Zelerjem in v obraz se mi režeč je rekel, da me je hotel umoriti. Moral je priti na vse zadnje še morilec, da se pokaže, kako gredo v zlato klasje Albertove pridige.« V dvorani je zavladalo votlo govorjenje. Je-li to mogoče? Zeler da je morilec? Ni mogoče, kdo bo to verjel? Kako je moglo temu človeku priti na misel, da sto rita vnebovpijoči greh na najbolj plemenitem možu, kar jih je videl Štajer? — Ta si je gladil brado in je rekel: »Vprašajte farje!«

Hendel je sedel na svojem stolu in je mrko gledal pred se. »Življenje je sveto,« je rekel, »in vselej mi krvavi srce, kadar izrečem to najstrožjo kazen nad človekom, pa naj bo še tako zavržen.« Z roko se je obsenčil črne oči, vendar je skozi prste streljal v oči po temni, prepadeni dvorani. »Lahko bi bil obsodil Alberta na smrt. Tudi Štefanino kri bi bil lahko prehil, pa tega nisem storil, ker mi je kri sveta in me je zmagalo usmiljenje. Izpovedenci Albertovi in prijatelji svete Štefane pa so me danes hoteli kamenjati in me umoriti. In vendar življenje je sveto.« Prekinil je. Kol v mojem mesu, zakaj te nisem izdrl, se mu je podilo v divjem srcu, Zakaj sem jih pustil živeti, zakaj jih nisem pohodil; kaj pomaga sedaj, če obsodim Zelerja, ki je z njenim imenom na ustnih pol mesta zoper mene skliceal k orožju. — Zopet si je pokrtil oči z roko, na kateri je nosil zelčni dragulj; ta je bil danes teman, brez leska, kakor ugaslo utopljenčevo oko, zakaj nebo, ki je še ravnokar žarelo, se je zastrló z oblaki in debel dež je kapal ob visokih oknih, kakor bi se angel jokal nad Štajrom.

»Življenje je sveto,« je rekel Hendel, »sveto je življenje uboega grešnika, prav tako kakor življenje uboge Magdalene in desnega razbojnika, ki je rekel Kristu: Gospod, spomni se me, kadar boš v svojem kraljestvu. — Toda življenje predrznih, brezsrčnih lopotov, ki v eni roki nosijo rožni venec, v drugi pa skrivajo nož, ki na videz čuvajo pravico, v resnici pa teptajo z nogami vsako postavo in po pasje za vrat popadejo onega, ki jo je dal, življenje takih ljudi ne sme biti sveto nikomur, ki mu je pri srcu blagor držve. Življenje steklih psov ni sveto. Nerad zlomim palico, toda enkrat mora biti. Ne gre za Hendelna, marveč za štajer gre, za naše zvesto luteransko mesto. Nekoč sem rekel: Kdor kali mir, kdor streže po življenju onemu, ki je pravovern, kdor ga rani ali ga zaradi vere umori, njega bom, naj si bo reven ali bogat, imeniten ali preprost, pobil s pestjo, v kateri nosim meč, tako gotovo, kakor mi Bog pomaga.«

V dvorani je bilo vse tiho kakor v svetšču; sklonjeni so prisluškovali luteranski svetovalci kakor nekaj starejšine izraelskega

ljudstva ob vznožju gore Sinaj. Hendel je vzel v roko meč, na katerem so se sicer blestele boginje in se lesketali angeli, ki so pa danes vsi obledeli, kajti zunaj je postajalo vedno temnejše, kakor da je opoldne nastopila noč, in Hendel je zaklical: »Zeler naj umrje na vrvi in ž njim njegovi trije tovariši in sicer v teku treh ur odslej naprej, pa ne v Štajnfeldu, marveč v Štajerdorfu, pričo Vizerfelda, kjer je bilo ognjišče vstaje. Kdor meni, da Zeler ni zaslužil smrti, naj dvigne roko.«

Vse roke svetovalcev so nepremično obtičale na prsih. Nihče ni dvignil roke, niti enega katolika ni bilo več v svetu.

»Tako naj rabelj,« je nadaljeval Hendel, »postavi vislice tik pred Vizerfeldom. Trikrat tri dni naj tam slehernemu v grozo vise lopovi. To ljudstvo, v katero se še vedno kakor kri zastrupljajoči rak ujeđa papeštvo, mora videti take zglede, sicer se bodo še vsi rogali mojim postavam.«

Eden služabnikov naj gre v lisičji brlog, da rablju naznani moje povelje, drugi pa naj je nese v mojo hišo stotniku Henrik Hendel.«

Vzel je beli listič, da napiše povelje svojemu sinu. Ko je pisal, je kakor divja pošast divjal vihar okoli hiše in nakrat se je čulo podzemeljsko hrumenje in šumenje, kakor bi bil mimo dirjal težak voz. Hendel je prekinil s pisanjem, ker se je tresla miza.

»Kaj pa je?« je vprašal, »Kaj pa pečenjajo v kleti?«

Eden izmed dvaintridesetih je plaho rekel: »Nič ni v kleti, gospod, potres je.«

»Tako,« je rekel Hendel, in je krepko pisal naprej, udrihajoč s peresom kakor z bodalom. »Ha,« se je zakrohotal, »sedaj bodo pa farji pridigovali: »Zemlja se je tresla in nebeške moči so se zible, ker je krivoverski poglavar Hendel obsodil na vislice svetega Zelerja. — Kakor hočejo!«

Bolečine v prsih niso le neprijetne, temveč imajo še slabe posledice. Bolečine v prsih se dajo odstraniti najlažje z masažo s Fellerjevim bolečine hladečim »Elza-fluidom«. Nad 100.000 zahvalnih pisem ga priporoča. 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici 24 K pošlje lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza trg 16, Hrvatsko. — Dobre so tudi Fellerjeve mlo odvajalne Rhabarbara »Elza-kroglice«. 6 škatlic K 12.— Omot in poštnina se računa posebej najceneje. Kdor več skupaj naroči, mnogo prihrani na poštini.

**Kuverte s firmo,
pisma,
račune itd.**

izvršuje natančno
po naročilu

Jugoslovanska
tiskarna
v Ljubljani.

Mlatilnice

za ročni in vratilni pogon, vratila (gepelni), čistilniki, trijezi, slamozemalca za pogon z roko in silo, sadne in vinske stiskalnice, sadni mlini, brzoparilniki, stiskalnice za seno in drugi poljedelski stroji so vedno v veliki izbiri v zalogi.

Franc Mittl, Ljubljana, Martinova cesta št. 2.
Edina zaloga poljedelskih strojev tovarne Umrath & Comp.

Zahvala.

Za vse izraze iskrenega sožalja ob prebriski izgubi naše nepozabne, nad vse ljubljene, preblage matere, gospe

Ivane Plevel

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, mekinskemu izobraževalnemu društvu, blagim darovateljem krasnih vencev in vsem, ki so spremlili ljubljeno pokojnico v tolikem številu k zadnjemu počitku.

Mekine - Ljubljana, 31. julija 1919.

Globoko žalujoča rodbina Plevel.

Pošteno služkinjo

za vse za lahko stalno službo išče rodbina treh oseb, lastna vila Bled. Naslov pove uprava »Domoljuba« pod št. 4476, ako je znamka priložena.

V službo se sprejme kot **pomožni poštni sel,** vsaj 16 let star kmetijski fant. O prostem času pomaga druga dela. Ponudbe se pošiljajo na upravo »Domoljuba«, pod šifro poštni sel.

V najem se da za daljšo dobo **posesstvo** mlin, žaga, trgovina ter nekaj zemlje. Cenjene pisane ponudbe naj se pošljejo upravi »Domoljuba« v Ljubljani pod šifro mlin v najem 4492.

Ovčjo volno

večje množine po najvišji ceni kupim. Pisane ponudbe na Karol Vokáč, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 10.

**Kranjska deželna podružnica nižje-
avstrijske deželne**

življenjske in rentne zavarovalnice

se je preselila

z Marije Terezije ceste št. 12

na Dunajsko cesto 17, I. nad.

(Medjatova hiša).

Naprodaj je posestvo.

Več se poizve. Jelovo st. 11, p. Radeče pri Zidanem mostu.

WINSKI SODI

5 kom. 4-7 hl, 8 kom. 100-1700 hl po ugodni ceni na prodaj. Nastov pover: I. Jugoslovanski enončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc. Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 5.

Mlinska sita (pajtlje)

za moko vseh vrst se dobe v trgovini I. ČADEŽ, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35 nasproti Tišlerjeve gostilne.

Volno

ovčjo kupi vsako množino po najvišji ceni veletrgovina

R. Stermecki, Celje.

VINO

rizling in črno dalmatinsko od 56 litrov naraj ter sadjevec in krala voda se razpošilja po najnižji ceni od podjetja

SILVA VRELEC GUŠTANJ. Kupijo se stari zamaški.

DRVA

— cele vagone in tudi na m³ oddaja —
GOSPODARSKA ZVEZA VLJUBLJANI

Priporočamo edino tovarniško zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt ter njih posameznih delov. Istotam se dobijo potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje ter galanterijsko in manufakturno blago. Blago za oblike. 3896

Sv. Petra nasip 7, Ljubljana, za vodo desno.

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porabljaate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 6-; za podgane in miši K 6-; za ščurke K 6-; posebno močna tinktura za stenice K 6-; uničevalec moljev K 3-; prašek proti mrčesom K 3- in 6-; mazilo proti ušem pri ljudeh K 3-; mazilo za uši pri živini K 3-; prašek za uši v obleki in perilu K 3-; tinktura proti mrčesu na sadju in na zelenjadi (uničevalec rastlin) K 3-; prašek proti mravljam K 3-.

Posilja po povzetju Zavod za eksport M. Jünker, Zagreb 1, Petrinjska ulica 3.

Vrtnarski učenc

z oskrbo v hiši se sprejme. Istotam za delo na vrtu. Plača po dogovoru. — PAVEL SIMENC, pokopališki vrtnar, SV. KRIŽ p. MOSTE pri Ljubljani. 4450

Krmila manjka!

Zato se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila. Da to krmo živina, perutnina dobro prebavi in popolnoma izkoristi, naj se prameša 2 krat na teden krmil, ena pest polna „Mastin“ to je dr. pl. Trnkóczy-a redilni prašek. Paket velja 3 K, 5 paketov K 17-50 poštnine prosto. 5 paketov zadostuje za 3 mesece za enega vola, kravo ali prašiča, da se zreli. Dobiva se pri vsakem trgovcu.

Glavna zaloga: lekarna Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani.

Mastin je bil odlikovan z najvišjimi kolajnami na razstavah: na Dunaju, v Parizu, Londonu in Rimu.

Na tisoče kmetovalcev hvali in rabi „Mastin“.

<p>Pravo žolto domače milo za pranje</p> <p>1 kg K 14-; — 1 zabojček okoli 3-; kg franko K 49-; pošilja po povzetju zavod za eksport</p> <p>M. JÜNKER, Zagreb št. 1, Petrinjska 3. Z naročilom se prosí poslati tudi polovico zneska.</p>	<p>Toaletno milo po dnevnih cenah</p> <p>Milo za britje K 3-; 1 kg K 30-; Krema za britje porcelan. lonček K 6-; 1 ducat K 55-.</p>
---	--

Mizarskega vajenca 16 let starega in pomočnika sprejemem takoj. IVAN ZGONC, strojno mizarstvo, CERKNICA 62, Notranjsko. 4561

Bukov, hrastov, smrekov les

posekan v gozdih, postavljen v tovarno ali tudi cele gozdne parcele v kamniškem okraju

kupuje

tovarna lesnih izdelkov in upognjenega pohištva I. Bahovec nasl. Duplica p. Kamniku. Vabijo se lastniki lesa zlasti v okolici tovarne, da stavijo svoje ponudbe. Les se strogo realno obračuní in takoj plača.

Rudeče maline

za eksport kupuje »Balkan«, trgovska, spedijska in komisijska del. družba, Ljubljana, Dunajska cesta 33. — Prosi se natančne pismene ponudbe.

Večje število

železolivarjev

se išče za stalno, dobro plačano akordno delo.

Ponudbe naj se pošljejo na naslov: Smev, tvornica strojeva u Bjelovaru.

Agitirajte za „Domoljuba“

Cementna strešna opeka

najbolj trpežne vrste se dobi pri tvrdki Ivan Jelačin, Ljubljana Emonska cesta 2. 4798

Laneno seme

kupuje

Ljubljanska komercijalna družba Ljubljana, Bleiweisova cesta 18.

Ovčjo volno

kupi vsako množino in plača najvišjo ceno V. Vokač, Dvor pri Žužemberku (Kranjsko).

Lepa polica in rok pri-nese mnogo prednosti, tako v zdravstvenem kakor v družbenem oziru. Fellerjeva popolnoma neškodljiva preizkušena „Elza“ pomada za obvarovanje in negovanje kože, odstrani nečistost kože, ojedla pršice, brani proti solnčarici, solnčnim pegam, bori, razkavosti, velosti kože. — Lonček močnejše vrste 6 kron. Omot in poštnina se računa posebej najceneje.

Namesto škodljivega mila

vzemimo za lica Fellerjevo lilijino mlečno milo

Elza*, katero je danes še zelo drago ali ima še iste dobrote in nesškodljivosti kakor pred vojno. Boljše in finejše za negovanje kože v današnjem času si niti misliti ne moremo. — Bujne lase se more doseči samo s Fellerjevo „Elsa“-Tanohina pomado za rast las. Okrepi kožo na glavi, preprečuje plešavost in pre godnjo osivelost. Lonček močnejše vrste 6 K. Omot in poštnina se računa posebej najceneje.

Za vsakdanje negovanje telesa

so Fellerjeve „Elsa“ toaletne pastilje za umivanje telesa, otroške kopeli, kakor za ustno vodo itd. Cena kartonu 1 K 50 v. — 5 seboj vzeti in povsod v žepu nositi se more bol ublažujoč, hladeč, osvežujoč

Fellerjev „Elza“ mešalni migrenski črtnik. V leseni cevki 2- K. Izvrsten proti glavobolu in migreni. rabi se tudi proti vbođljaju in ranitvi. Voda za oči (collgium) 2 K 50 v. — Pravi zagorski prni sok proti kašlju stekl. 4 K. Francovo žganjev stekl. 6- in 18- K.

Za želodec, prava švedska tinktura, vel. stekl. 10 K - v, balzam (melen) mala stekl. 2 K - v. Kurja očesa odstrani brez bolečin Fellerjeva turist. tinktura „Elza“ (tekočina) skupaj s čopičem 4 K in turist. obliž po 4 K in 2- K. Proti potanju telesa in nog je Fellerjev „Elza“ prašek z vsipom 2- K. Krmilni prašek za živino davno poznani se zopet dobi. Karton 2 K. Omot in poštnina se računa posebej in najceneje. Kdor naroči več, mnogo prihrani. Naročiti je treba pri lekarnarju EUGENU V. FELLER, Stubica, Elsa trg št. 16 (Hrv. Zagorje).

